

ELX, CIUTAT CABLEJADA

El Misteri dels cables

Tele-Elx i Ilicitana del Vídeo. Dues empreses que han iniciat la guerra del cable en la capital il·licitana. Les dues tenen contactes amb el partit majoritari en la ciutat: el PSOE. Però parteixen de conceptes distints, antagònics. A Elx la guerra televisiva ha suposat un impuls informatiu sense precedents al País Valencià.

Ismael López

Pep Andreu, director de Radiocadena d'Elx, és un professional experimentat que coneix molt bé la situació pel que fa als mitjans informatius en aquesta ciutat: «Respecte a comunicació, som, de bon tros, els primers al País Valencià. La notícia ací ja s'ha podrit l'endemà. Ha de ser directíssima, ultraràpida». Per a aquest

periodista, ex-director d'*Elche Diario*, la competència informativa de la capital del Misteri «és brutal. No és qüestió de quantitat —aclareix—, sinó de la qualitat d'aquesta competència. Comparable i en alguns aspectes superior a l'oferta informativa de societats avançades».

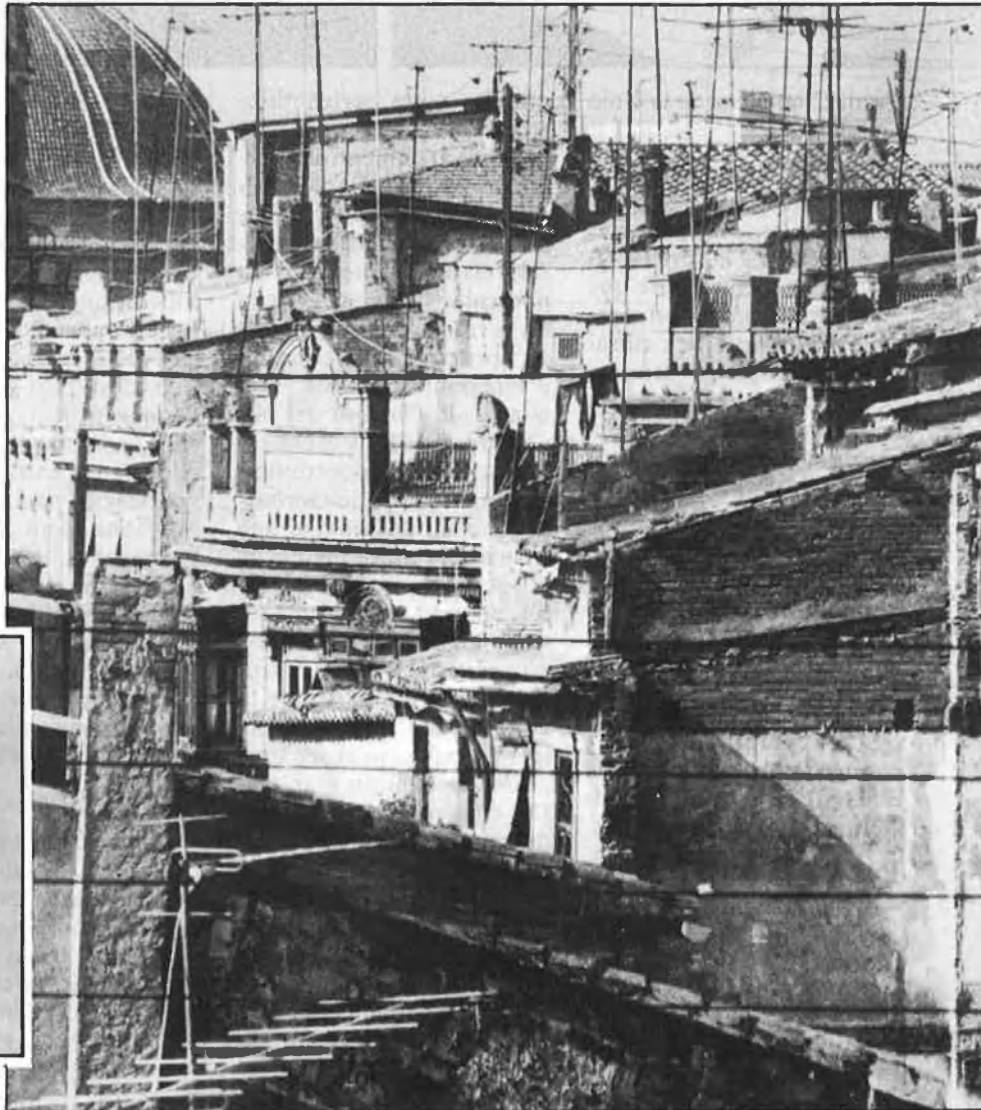
«No és tant qüestió de diners, sinó de l'enorme dinàmica d'aquesta població, que té un pes enorme, molt vital. El mateix Alacant és a anys llum d'aques-

ta força». «Amb 180.000 habitants —comenta **Pep Andreu**—, el seu comerç internacional, la seua alta renda, ni el país ni l'estat li presten prou suport. Pocs semblen adonar-se de l'enorme importància política i social d'Elx».

Dues empreses, a Elx, es barallen ara per veure qui llança més cables televisius i qui els llança més llargs. L'una és Tele-Elx —TE—; l'altra, Ilicitana del Vídeo, —TVI—. A parer d'un al-

TONA GADEA

Teleelx i TVI, una guerra que cus la ciutat d'Elx a cables.

TONA GADEA

D'esquerra a dreta, Jesús Sánchez Oliva, Gaspar Macià i Pep Andreu.

tre professional de la ràdio, que prefereix no donar el seu nom, «Tele-Elx suposa el 90 per cent de la televisió per cable a Elx. Ilicitana pertany a les cases de vídeo i només té una intenció comercial. TVI és la rabieta dels perju-

dicats, davant la forta presència de Tele-Elx», conclou.

A parer de **Pep Andreu**, «TE ofereix un servei distint, certament necessari, allunyat d'una submissió informativa i compta amb el suport d'empresaris liberals i progressistes. L'altra alternativa suposa obertament la mà del monopoli. La gent demana informació televisiva sobre allò que tenen més pròxim, el seu poble. No podem anar en contra. Tot açò condueix, en definitiva, a fer disminuir les cacicades, a augmentar la recepció d'informació. La situació d'Elx només es pot comparar a la d'alguns municipis de Catalunya».

«El funcionament de la Televisió Valenciana —continua **Pep Andreu**— no pot repercutir ací negativament. I és importantíssima per a la nostra normalització lingüística. Ara, el paper d'una televisió local és tot un altre: les riudes, un crim, un ple municipal, un gol de l'Elx, una boda sonada... És una veu pròpia per a la ciutat».

«Els de les bodes»

«Jo he parit aquest negoci —comenta **Jesús Sánchez Oliva**, gerent d'Ilicitana del Vídeo. Només un carrer separa TVI de Tele-Elx. L'edifici de TVI és nou. El seu anagrama és una caixa de tubs catòdics en verd, amb una palmera del mateix color i un fons blanc».

Al juliol, tres mesos després de fer-ho TE, començà a emetre TVI. «El vídeo comunitari era una verdadera merda, una pura pirateria, el negoci del segle, paràsit i il·legal, guanyat a costa dels propietaris de veritat», explica **Jesús Sánchez**, fotògraf professional. «Aquest negoci —opina— ha intentat ser camuflat ací amb la façana de ser un mitjà de comunicació. És el cas de

Tele-Elx, que és, senzillament, un vídeo comunitari. D'altra banda, legalment no poden ser una altra cosa. Nosaltres vam eixir després que ells i treballem com un grup de professionals del vídeo i la fotografia sense ànim de lucre. Per això, vam decidir no cobrar als abonats més que el dret de connexió, que són 3.000 pessetes. La nostra política és molt distinta a la de TE».

«Ací hi ha els càmeres professionals, els de les bodes —diu el gerent de TVI—. I ofereix dades més o menys inflades: «Tenim enganxat el 50 per cent de la ciutat i són ja vint-i-dues persones les que col·laboren en les emissions de TVI. Fins ara —precisa— hi hem invertit 40 milions de pessetes. Hem ampliat capital i se'ns ha intentat infiltrar gent amb intencionalitats polítiques. Encara que la veritat és que potser la solució serà que vinga algun partit a comprar-nos».

Jesús Sánchez va ser treballador emigrant a Alemanya. Natural d'Albacete, casat amb una valenciana, va arribar a Elx en els primers anys de la democràcia. Ex-president de la UGT en el comitè d'empresa de Damel, va deixar el seu treball en el laboratori d'impressió de la gran productora de xicles i caramels per passar a ser, en uns quants anys, el propietari de cinc establiments de vídeo i un bon comerç fotogràfic. La batalla amb Tele-Elx, en una ciutat que compta amb més de cent videoclubs, va perfilant-se, doncs.

Fins a la mateixa porta de Tele-Elx va dirigir **Sánchez Oliva** una petita manifestació de propietaris de videoclubs. La pèrdua de beneficis que havien conegut els cines els va afectar també. La culpa, argumentaven, era de Tele-Elx, la programació cinematogràfica de la qual competia directament amb els seus establiments. «La resposta de TE

Sardor

NOVETATS **en** LLIBRES

<p>edicions 62 s a</p>	<p> Editorial Laia</p>
<p>UN BELLÍSSIM CADAVER BARROC</p> <p>Josep Piera Cara i Creu, 53. 176 pàgines.</p> <p>Un llibre sobre una ciutat apassionant, Nàpols, que és alhora una intensa aventura vital i cultural.</p>	<p>QUÈSTIÓ D'AMOR PROPI</p> <p>Carme Riera Col·lecció El Mirall i el Temps, 96 pàgines.</p> <p>Després de tant de temps, Carme Riera.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>DINOU POETES DELS SEIXANTA</p> <p>(A cura d'Enric Balaguer) Col·lecció L'Estel 2.</p> <p>Aquesta antologia ens presenta un panorama de la producció de l'època, on el dogma de la moda no ofega un munt de valors poètics que interessin al crític.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>2 CV</p> <p>Gemma Lienas Col·lecció l'Odissea, 27. Premi Ramon Muntaner 1987.</p> <p>Aventures urbanes de dos germans en el món dels marginals i de l'economia submergida.</p>
<p> GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>POEMES</p> <p>Attila József Gregal Poesia, 12.</p> <p>Versió d'Eduard J. Verger.</p>	<p> LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>COL·LECCIÓ ELS GRUMETS DE LA GALERA</p> <p>Novel·les per a nois i noies Volums de 13,5 x 20 cm. il·lustrats a la ploma.</p> <p>Enquadernació rústica, plastificada.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>CRIM DE GERMANIA</p> <p>Josep Lozano (A cura de Vicent Salvador). Col·lecció L'Estel 1.</p> <p>Una novel·la que ja es pot considerar un clàssic contemporani obre una nova col·lecció de textos comentats que pretén omplir un buit en el món editorial actual.</p>	<p> curial</p> <p>JAUME EL BARBUT o sia La serra de Crevillent</p> <p>Ramón López Soler Traducció de Francesc Pérez i Moragon.</p> <p>Biblioteca Popular Curial, 7.</p>
<p> ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ</p> <p>Un volum de 14 x 21, 480 pàgines</p> <p>De venda a llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».</p>	<p> UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</p> <p>PAREMIOLOGIA</p> <p>Maria Conca Biblioteca Lingüística Catalana.</p> <p>Un estudi sistematitzat de la paremiologia catalana des d'un marc teòric.</p>

va ser emetre *Los inmortales* i *Tercio-pelo azul*, per demostrar que si volien, encara els podien fer més mal».

«Tele-Elx va entrar en escena cablejant a tort i a dret i llevant-nos la nostra idea de muntar una televisió local —comenta el gerent de TVI—. S'imaginaven que la ciutat seria per a ells com un monopoli. Estan passant pel·lícules d'actualitat, amb molta venda en els videoclubs. El dia de la Puríssima van programar *La mujer de rojo*, *La fuerza del cariño* i *Indiana Jones en el Templo maldito*. Això no es pot fer. Nosaltres programem pel·lícules que no perjudiquen el sector del videoclub, films discrets, antics i passats».

«Tele-Elx ha fet pirateria durant vuit mesos i ha emès còpies fraudulentent dels mateixos videoclubs. Ara —continua **Jesús Sánchez**— ja tenim Llei de la Propietat Intel·lectual i continuen actuant igual. El futur és incert. Nosaltres volem pagar els drets de les pel·lícules. Ens regularan. No poden esborrar-nos del mapa per la cara».

L'ombra de Calvino

Canal 10, la futura pantalla que emetrà des de gener i que promou **José Maria Calvino**, podria ser la salvació per a Ilicitana del Vídeo, que, fa alguns dies, va mantenir converses a Pozuelo de Alarcón amb responsables de la iniciativa per acollir-se a les seues programacions. L'esperança podria venir, igualment, de distintes societats de Madrid i Barcelona que s'han mostrat favorables a una inversió milionària en aquest videotele comunitari local.

Però, ¿qui hi ha al darrere de TVI?

«Radio Elche n'és la propietària, sí —assenyala **Jesús Sánchez**— però minoritàriament. Som deu comerciants de videoclubs i fotografia els que la impulsem. En el meu cas, només en controle el 10 per cent de les accions».

Al costat de **Jesús Sánchez** hi ha, també, **Diego Gómez**, propietari d'alguns videoclubs i fotògraf de bateigs i comunions i del diari *Información*. I també **Juan Garrigós**, gerent i propietari de Radio Elche, el gran negoci d'aquest Lara local, propietari, també, del periòdic *Elche Diario*, ara amb el suport econòmic de Grupo 16.

Les dues empreses, TVI i TE, van estar a punt de fusionar-se, però la negociació no va quallar. TVI, amb una implantació més aviat escassa, va plantejar a Elche Comunicació, SA, propietari de TE, dividir al 50 per cent de les accions el nou telecable.

Després de l'intent frustrat, el gerent de TVI acusa la competència: «Sí, nosaltres podem estar lligats a Radio Elche, però amb TE hi ha distints professionals de Radiocadena. ¿Per què no diuen que **Pep Andreu** és el pare de l'invent, juntament amb **Antoni Rodes**, un socialista escalador que està cobrant il·legalment de Tele-Elx?».

Antoni Rodes va ser portaveu del Partit Socialista en l'Ajuntament d'Elx. Ara és conseller delegat d'Elche Comunicació, SA, promotora de Tele-Elx. Amb **Roque Candel Martínez**, gerent, alguns empresaris del calcer i alguns amics, va col·locar el 23 de març d'enguany en pantalla l'anagrama de la seua propietat. La corporació de la població, presidida pel socialista **Ramon Pastor**, va facilitar-ne sense problemes l'emissió.

Dos personatges són fonamentals en la iniciativa. D'una banda, el sevillà **Antonio Pallarés**, president d'Avideco, Asociación de Empresarios del Vídeo Comunitario, que aplega quasi tres-centes empreses d'aquest sistema per cable i que el 17 de novembre va veure definitivament com el Tribunal Suprem i l'Audiència Nacional dictaven sentència favorable a les seues demandes de programació. De l'altra, **Manuel Clavero Arévalo**, ex-ministre d'UCD. **Pallarés** va aportar-hi la seua experiència, muntant directament a Elx els equips d'Elche Comunicació, associada amb Avideco. **Clavero Arévalo** els va llançar, posteriorment, un salvavidas jurídic. Amb quatre milions n'hi hagué prou per a fundar la societat de **Rodes-Roque**.

Avideco i Tele-Elx, juntament amb unes altres empreses de vídeo comunitari, han format un consorci amb Grupo 16. El grup que, coses de la vida i del mercat, intenta posar a flor d'aigua l'antic *Diario de Elche*, de **Garrigós**, la competència. Aquest consorci i la Sky Channel britànica, la gran televisió satèl·lit europea, preparen ja un canal monstre. Tele-Elx eixirà enfortida amb aquest nou trust.

Darrere de Tele-Elx hi ha empresaris «de molt de pes». El propietari de la gran fàbrica de vulcanitzats Kelme comptaria amb el 60 per cent de les accions. «Ací han vingut des de Torrent, Salamanca, Vigo, Almeria, Santander... per veure la marxa del nostre projecte», comenta **Gaspar Macià**, cap de programació de Tele-Elx. «Hi treballem més d'un centenar de persones, arribem a 30.000 cases i mantenim 12.000 abonats, una xifra en creixement continu, amb una quota de 1.000 pessetes mensuals. La nostra inversió

en deu mesos supera ja els 130 milions de pessetes. Només en publicitat toquem el milió mensual».

Tele-Elx és, sens dubte, la televisió per cable més popular de la ciutat. La primera televisió privada del País Valencià. Amb telenotícies d'actualitat local calenta, hores de teletext sobre tot el que passa a una vora i l'altra del Vinalopó, molt d'esport i pel·lícules per a cinèfils, cobreixen les 625 línies, en

Elx». Una altra persona de la plantilla és més directa: «**Jesús Sánchez** i els de la TVI s'haurien de limitar a començar els problemes que han tingut amb la guàrdia civil per les còpies pirates en el seu negoci».

Gaspar Macià comenta, il·lusionat: «A començament d'any iniciarem una nova etapa amb programes d'entreteniment que aplegaran un gran bloc d'infantils, concursos, etc. Vint perso-

TV privada a Elx: un fenomen imparable.

una emissió diària. Els estudis fan la quarta part dels d'Aitana.

«Allò que ens interessa ara és la producció pròpia. Superar-nos en les tres hores i mitja de programació que ja realitzem nosaltres sols», assenyala **Gaspar Macià**. «Tele-Elx és un mitjà arrelat a la ciutat, pioner en aquest tipus de comunicació. Ja no som un vídeo comunitari, sinó un mitjà d'informació. I, no cal dir-ho —subratlla—, nosaltres sí que comptem amb un permís municipal d'obertura, llicència fiscal, projecte tècnic, etc».

«La idea de fer un canal informatiu potent, no de pressió —continua— és la que assumim. En principi, no em fiava massa de l'aventura, però açò ja és un fenomen imparable, que canvia d'un dia a l'altre d'una manera imprevisible. Apostem pel futur perquè tenim darrere la gent d'Elx. Mai no havia vist una participació i un suport majors. La gent ens crida per a tot. Si ens tancaren, moltes persones anirien a manifestar-se per nosaltres davant Govern Civil».

«Amb llicència»

A Tele-Elx no volen parlar sobre la guerra dels vídeos. Només un dels seus tècnics ens comenta: «TVI està muntada, exclusivament, per xafar Tele-

nes treballen ja en aquest projecte. Quan vam eixir, els vídeos es van posar nerviosos i per això vam començar a emetre immediatament, encara sense llicències. Ara ja en tenim. Aquest no és el cas de TVI, que treballa il·legalment».

«Que **Rodes** i alguns altres siguen socialistes —comenta **Macià**— no significa res. Nosaltres volem un mitjà pluralista, que mantinga un tracte exquisit amb els partits polítics. De moment, volem assentar-nos i assentar-nos ací».

Tele-Elx es troba en una curiosa situació jurídica. Retallada, d'una banda, per la normativa que sobre vídeos comunitaris ha aprovat el govern socialista de Madrid. Tolerada, de l'altra, per la corporació local, del mateix signe polític.

«Les pel·lícules que projectem han de ser bones. No podem oferir una televisió de baixa qualitat. Respectem totalment els títols punta dels cineclubs. No trobe lògics, per tant, els motius d'alarma dels comerciants i la resposta de TVI. Ara, ben mirat, és un mitjà més. I la gent compta amb més botons. Això és bo».

Per a les dues cadenes, però, la correguda comença ara, amb la llei sobre les televisions privades. Serà la prova de foc per als amos del cable a Elx. □